

Oporezivanje autorskih naknada

Autor ste književnog, znanstvenog ili umjetničkog djela ili računalnog programa?
Znate li koje se poreze i obvezne doprinose plaća po osnovi autorskih naknada?

II. dopunjeno i izmijenjeno izdanje

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 16. srpnja 2008. godine

Ova brošura će Vam objasniti koje su Vaše obveze i prava što proizlaze iz važećih propisa u vezi s oporezivanjem autorskih naknada, te kako ćete ispuniti obveze i ostvariti prava.

Ako i nakon što pročitate ovu brošuru ostanu neke nejasnoće u vezi s Vašim obvezama i pravima dodatna pojašnjenja možete potražiti na Internet stranicama Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, i to na web adresi: www.porezna-uprava.hr, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Sadržaj:

1. Uvod.....	3
2. Porez na dohodak.....	4
2.1 Porez na dohodak od drugog dohotka.....	4
2.2 Porez na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga.....	9
3. Prirez porezu na dohodak.....	26
4. Porez na dobit.....	29
5. Porez na dodanu vrijednost (PDV).....	32
6. Obvezni doprinosi.....	36
7. Propisi.....	40

**INSTITUT ZA
JAVNE
FINANCIJE**

Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik

Biblioteka Porezni priručnici i brošure

Zagreb, Katančićeva 5, p. p. 320

Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363

Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr

Uređivački odbor: mr. sc. Zlatko Fabijančić, Željko Glavaš, dr. sc. Mirjana Jerković,

mr. sc. Ivica Mladineo, dr. sc. Katarina Ott, Dinka Salmić, Stanko Zorica

Računalni slog i tisak: DENONA d.o.o., Zagreb, Ivanićgradska 22

Naklada: 10.000 primjeraka

1. Uvod

? Što su to autorske naknade?

To su naknade što se isplaćuju u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima.

? Koje se poreze obračunava i plaća po osnovi primljenih autorskih naknada?

Iz tih se naknada i primitaka obračunavaju i plaćaju slijedeći porezi:

1. Porez na dohodak

1.1 *Porez na dohodak od drugog dohotka* – obračunava, obustavlja i plaća isplatelj prilikom svake isplate naknade za isporučeno autorsko djelo, a taj primitak nije plaća iz radnog odnosa, niti primitak za obavljenju samostalnu djelatnost slobodnog zanimaja,

1.2 *Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja* – na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga utvrđuju i plaćaju autori koji samostalno obavljaju umjetničku djelatnost na temelju koje su obvezno osigurani, a doprinose plaćaju prema rješenju Porezne uprave i u Poreznoj upravi su upisani u Registar poreznih obveznika,

I Iznimno, porezni obveznici autori koji obavljaju samostalnu djelatnost novinara i umjetnika u idućoj godini ne moraju voditi poslovne knjige kad prelaze na utvrđivanje drugog dohotka ako do kraja tekuće godine u pisanom obliku izvijeste Poreznu upravu da će im od početka naredne godine predujmome poreza na dohodak za obavljenju umjetničku djelatnost obračunavati, obustavljati i plaćati isplatelji primitaka (kao u poglavlju 2.1).

2. **Porez na dobit** – obračunava i plaća autor obveznik poreza na dohodak kad ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, ili ako uputi Poreznoj upravi pisani zahtjev da želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak i nakon što se o usvajanju tog zahtjeva izda pozitivno rješenje,

3. **Porez na dodanu vrijednost (PDV)** – obračunava i plaća autor obveznik PDV-a,

4. **Prizez porezu na dohodak** – obračunava se i plaća kad je prizez propisan gradskom ili općinskom odlukom u gradu ili općini prebivališta ili uobičajenog boravišta autora obveznika poreza na dohodak.

? Kako se oporezuju primici što ih poslodavci za autorska djela isplaćuju svojim radnicima?

Primici za autorska djela što ih radnici stvaraju u radnom odnosu, obavljajući redovne radne obveze ili po uputama poslodavca, smatraju se plaćom i oporezuju se porezom na dohodak od nesamostalnog rada.

I Iznimno, ako poslodavci isplaćuju svojim radnicima autorske naknade na temelju ugovora o autorskim i srodnim pravima isplaćene naknade su primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak (vidi poglavlje 2.1).

? Je li propisana obveza doprinosa po osnovi primitaka od autorskih naknada?

1. Obvezni doprinosi se ne obračunavaju po osnovi primljenih autorskih naknada što se oporezuju porezom na dohodak od drugog dohotka.

I Iznimno, od obveze doprinosa nisu izuzeti primici od autorskih naknada od kojih se utvrđuje drugi dohodak kad se isplaćuju autoru koji je upisan u registar obveznika poreza na dohodak i koji utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja na temelju podataka u propisanim poslovnim knjigama.

2. Obveznik doprinosa je:
 - fizička osoba koja ostvaruje autorske naknade, a po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja prijavljena je na obvezno osiguranje i u Poreznoj upravi upisana u registar obveznika poreza na dohodak, i
 - fizička osoba koja ostvaruje autorske naknade, a po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja obveznik je poreza na dobit.

2. Porez na dohodak

2.1 Porez na dohodak od drugog dohotka

? Što je drugi dohodak po osnovi primljenih autorskih naknada?

To je razlika između svakog pojedinačnog primitka što se ne smatra primitkom od slobodnih zanimanja ili od nesamostalnog rada (plaće) i propisanih izdataka.

? Tko je porezni obveznik?

Autor koji ostvaruje oporezive primitke.

I Isplatelj primitka je solidarni dužnik u postupku obračunavanja i plaćanja predujma poreza na drugi dohodak.

? Moraju li se autori porezni obveznici prijaviti u Registar poreznih obveznika?

Za autore obveznike poreza na dohodak od drugog dohotka nije propisana takva odredba, osim za:

1. autore porezne obveznike koji ostvaruju drugi dohodak izravno iz inozemstva, i
2. autore porezne obveznike koji obavljaju samostalne djelatnosti novinara i umjetnika, a dohodak od djelatnosti utvrđuju na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga i osigurani su po toj osnovi, kad prelaze na oporezivanje po odbitku.

? Jesu li obveznici koji ostvaruju drugi dohodak dužni voditi poslovne knjige?

Ti porezni obveznici ne moraju voditi poslovne knjige i evidencije, osim kad se prijave u Registar poreznih obveznika s namjerom da dohodak utvrđuju na način propisan za slobodna zanimanja na temelju poslovnih knjiga i evidencija. Pisani zahtjev za promjenom načina utvrđivanja i oporezivanja dohotka podnosi se u nadležnoj ispostavi Porezne uprave na početku ostvarivanja dohotka, na početku obavljanja djelatnosti, ili do kraja tekuće godine za iduću godinu.

? Što su primici pri utvrđivanju dohotka od drugog dohotka?

Autorske naknade isplaćene prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima.

? Koje se izdatke priznaje?

Izdatke u visini 30% primitaka što su ih fizičke osobe ostvarile po osnovi:

1. autorskih naknada što su isplaćene prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima (uključujući i naknade za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost),
2. primitaka od profesionalnih djelatnosti novinara i umjetnika koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju Porezne uprave, a porez na dohodak obračunava i obustavlja isplatelj primitka (u izdatke u visini 30 % uključeni su i doprinosi za obvezna osiguranja koji se plaćaju prema rješenju Porezne uprave),
3. primitaka nerezidenata za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, sportske, književne i likovne djelatnosti, djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama.

I Fizičkim osobama koje ostvaruju autorske naknade za umjetničko djelo priznaje se i 25% neoporezivog dijela od ostvarene naknade za umjetničko djelo u skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Umjetničko djelo određuje se prilikom isplate autorske naknade potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu. Podatke o strukovnim umjetničkim udrugama i ovlaštenim agencijama daje Ministarstvo kulture.

? Obračunavaju li se obvezni doprinosi iz isplaćenih autorskih naknada?

Ne, zato jer se, prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja drugim dohotkom ne smatraju primici što su ostvareni po osnovi naknade za iskorištavanje autorskog prava i naknade za isporučeno umjetničko djelo.

? Kako se obračunava predujam poreza na dohodak od drugog dohotka?

U narednoj tablici prikazani su porezni obveznici, porezne osnovice, obveznici obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak od drugog dohotka, porezna stopa i krajnji rok za uplatu predujma:

Porezni obveznik	Porezna osnovica	Obveznik obračuna, obustave i uplate poreza	Porezna stopa	Rok za uplatu predujma
Rezident primatelj autorske naknade	primitak umanjnjen za 30% porezno priznatog izdatka	isplatelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Rezident umjetnik i novinar primatelj autorske naknade koji je osiguran po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaća prema rješenju Porezne uprave	primitak umanjnjen za 30% porezno priznatog izdatka	isplatelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Rezident primatelj naknade za isporučeno umjetničko ili kulturno djelo	primitak umanjnjen za 55% ¹	isplatelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Nerezident za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, sportske, književne i likovne djelatnosti, te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama	primitak umanjnjen za 30% porezno priznatog izdatka ²	isplatelj naknade	25%	pri svakoj isplati i istodobno s isplatom naknade
Rezident primatelj autorske naknade izravno u inozemstvu bez posredovanja tužemnog isplatelja	primitak umanjnjen za 30% porezno priznatog izdatka ²	primatelj autorske naknade	25%	8 dana od dana primitka

Primjeri obračunavanja predujma poreza na dohodak iz primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak i prerez porezu na dohodak:

R. br.	OPIS	Rezident primatelj autorske naknade s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza 10% (nije u sustavu PDV-a)	Rezident primatelj autorske naknade s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza 10% (u sustavu je PDV-a)	Rezident primatelj naknade za isporučeno umjetničko ili kulturno djelo s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prireza 10%
1	Ukupni primitak po osnovi drugog dohotka	5.000,00	6.100,00	5.000,00
2	Obračunata svota PDV-a u ispostavljenom računu	0,00	1.100,00	0,00
3	Primitak	5.000,00	5.000,00	5.000,00

¹ 30% porezno priznati izdatak + 25% neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo (umjetničko djelo se prilikom isplate autorskog honorara određuje potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije upisane u Registar umjetničkih organizacija pri Ministarstvu kulture)

² Ako je ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja drugačije određeno primjenjuju se odredbe međunarodnog ugovora

R. br.	OPIS	Rezident primatelj autorske naknade s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prizreza 10% (nije u sustavu PDV-a)	Rezident primatelj autorske naknade s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prizreza 10% (u sustavu je PDV-a)	Rezident primatelj naknade za isporučeno umjetničko ili kulturno djelo s prebivalištem u gradu u kojemu je propisana stopa prizreza 10%
4	Porezno priznati izdatak (primitak umanjen za 30%)	1.500,00	1.500,00	1.500,00
5	Neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo (primitak umanjen za 25%)	0,00	0,00	1.250,00
6	Dohodak = primitak – izdaci (r.br.3 – 4 – 5)	3.500,00	3.500,00	2.250,00
7	Porez na dohodak (r.br.6 x 25%)	875,00	875,00	562,50
8	Prizez porezu na dohodak (r.br.7 x stopa prizreza)	87,50	87,50	56,25
9	Ukupno porez i prizez (r.br.7 + 8)	962,50	962,50	618,75
10	Isplaćeno (r.br. 1 – 9)	4.037,50	5.137,50	4.381,25

? Na koji se račun uplaćuje predujam poreza na dohodak od drugog dohotka?

Upisuje se račun poreza na dohodak i prizreza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Za fizičku osobu nerezidenta upisuje se račun poreza na dohodak i prizreza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu isplattelja

Upisuje se **MBG poreznog obveznika**, a ako se porez i prizez uplaćuje na brojčanu oznaku **poreza 1473** upisuje se **sistemski broj za strance** (ako taj broj nije otvoren upisuje se isplatteljev MBG)

Upisuje se brojčana oznaka vrste poreza

1465 – Predujam poreza i prizreza na drugi dohodak po osnovi autorskih naknada isplaćenih prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava

1473 – Predujam poreza i prizreza na drugi dohodak nerezidenta za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, športske, književne, likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radijom i televizijom te zabavnim priredbama

1830 – Predujam poreza i prizreza na drugi dohodak po osnovi naknada za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost

1848 – Predujam poreza i prizreza na drugi dohodak po osnovi profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju

Napomena: Iznimno, isplatteljev primitak pravna osoba kad za uplatu poreza na dohodak i prizreza upisuje brojčanu oznaku vrste poreza „1473“ u polje „model“ upisuje broj modala „21“, a pravna osoba koja u svom sastavu ima poslovne jedinice u polje „model“ upisuje broj modala „66“.

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ISPLATA

IZNOS kn

PLATITELJ: naziv (ime) i adresa Model Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja

PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa Model Broj računa primatelja
22 1001005 – 17XXX1200X
Poziv na broj odobranja
XXXX – XXXXXXXXXXXXXXXX

Statističko obilježje: Šifra osobe plaćanja Opis plaćanja Predujam poreza na dohodak i prizez porezu na dohodak

Datum valute/uplate/isplate Ovjera nalogodavca Ovjera banke

Datum podnošenja

Potpis primatelja

Obc-HUB 15-141H

? Postoji li obveza dostavljanja izvješća o drugom dohotku?

Isplataljki primitaka, a i sam porezni obveznik ako autorsku naknadu prima izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplataljka, obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak nadležnoj ispostavi Porezne uprave dostavljati obrazac IDD do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

? Moraju li isplataljki izdati potvrde autorima kojima isplaćuju primitke po osnovi drugog dohotka?

Na kraju godine isplataljki koji autorima isplaćuje primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak obvezan im je dati potvrde o:

1. visini pojedinačnih i ukupnih godišnjih primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak,
2. postotku i iznosu priznatih izdataka pri isplati,
3. iznosu dohotka,
4. nadnevkuplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak,
5. iznosu neto isplate.

? Jesu li obveznici poreza na dohodak od drugog dohotka dužni podnijeti godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak po isteku godine u kojoj su ostvarili primitke?

Ovi porezni obveznici nemaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave za ostvareni drugi dohodak (ako su predujmovi poreza na dohodak i propisani prirez plaćeni u skladu sa zakonskim odredbama), a pod uvjetom da nisu obveznici podnošenja godišnje porezne prijave po osnovi ostalih izvora dohotka za koji se godišnja prijava mora obvezno podnijeti.

Iznimno, oni su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu za ostvareni drugi dohodak u narednim slučajevima:

1. ako su kao rezidenti Republike Hrvatske ostvarili drugi dohodak izravno iz inozemstva,
2. ako isplataljki primitka (ili sam porezni obveznik, ako je to dužan učiniti) nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na drugi dohodak i prireza porezu na dohodak,
3. ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plate porez na drugi dohodak i prirez porezu na dohodak.

I Ako porezni obveznik podnese godišnju poreznu prijavu obvezan je u njoj iskazati ukupno ostvareni dohodak što je ostvaren u poreznom razdoblju po svim izvorima dohotka.

? Mogu li oni podnijeti godišnju poreznu prijavu iako to nisu obvezni učiniti?

Oni mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak,
2. korištenje prava na izdatke po osnovi tuzemnim osiguravateljima u tuzemstvu uplaćenih premija životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i dodatnoga zdravstvenog osiguranja, te dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja,

3. korištenja prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnane porezne osnovice, i
4. drugih prava što su propisani zakonima.

? Priznaju li se u godišnjem obračunu poreza paušalni izdaci i neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo ako ih isplatitelji autorskih naknada nisu uključili pri obračunu predujma poreza?

Ako tijekom poreznog razdoblja pri plaćanju predujma poreza na dohodak nisu iskorišteni porezno priznati izdatak (30%) i neoporezivi dio autorskog honorara za umjetničko djelo (25%) ne može ih se priznati u godišnjem obračunu poreza pri podnošenju godišnje porezne prijave.

I Iznimno, ako isplatitelj autorske naknade pri obračunu i uplati predujma poreza na dohodak nije uzeo u obzir izdatke na koje porezni obveznik ima pravo, može tijekom tekućeg poreznog razdoblja od idućih isplata autorskih naknada obaviti ispravak više obustavljenog i uplaćenog poreza, ili manje plaćenog poreza, pri plaćanju predujma poreza na dohodak po toj osnovi.

? U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to na način kako je prikazano u poglavlju 2.2.

2.2 Porez na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga

? Što se u poreznom smislu smatra djelatnostima slobodnih zanimanja?

To su profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak.

I Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

? Što je to dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga?

Razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka što su nastali u istom poreznom razdoblju, i to prema načelu blagajne. To znači da se primici utvrđuju tek nakon primljenih uplata, a izdaci nakon obavljenih isplata.

Porezno razdoblje je kalendarska godina, ili samo dio godine u kojem je porezni obveznik poslovao, i to u slučaju:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident, ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,
2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

I Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.

I Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak što se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak.

? Koje su propisane poslovne knjige?

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak propisane su slijedeće poslovne knjige i evidencije:

1. Knjiga primitaka i izdataka,
2. Evidencija o tražbinama i obvezama,
3. Knjiga prometa³ i
4. Popis dugotrajne imovine.

I Ako su porezni obveznici u sustavu PDV-a tada moraju voditi i Knjigu ulaznih računa i Knjigu izlaznih računa, ali ne moraju voditi Evidenciju o tražbinama i obvezama.

? Tko je porezni obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga?

1. Autor koji ostvaruje dohodak.

I Ako više autora zajednički ostvaruje dohodak porezni obveznik je svaki autor zasebno, i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku.

2. Autorov nasljednik za sve porezne obveze što proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak što mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka.

? Mora li porezni obveznik prijaviti Poreznoj upravi početak i prestanak obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja?

Autor koji je obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga dužan je najkasnije u roku 8 dana od početka i prestanka obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja, ili početka i prestanka ostvarivanja primitaka od te djelatnosti, podnijeti prijavu u Registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

³ Porezni obveznici nisu obvezni voditi knjigu prometa ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u knjizi primitaka i izdataka, ili u evidencijama propisanim drugim zakonima, te ako se te evidencije vode na mjestu gdje se ostvaruju gotovinski primici.

? Kako se na početku obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dohodak?

Autor koji započinje samostalno obavljati djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave. Nakon što podnese godišnju poreznu prijavu rješenjem se utvrđuje porezna obveza za porezno razdoblje u kojemu je počeo obavljati djelatnost. Nakon toga Porezna uprava izdaje rješenje o predujmu poreza na dohodak, najkasnije do kraja mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem je godišnja porezna prijava podnesena. Porezno rješenje je na snazi do njegove izmjene, odnosno do utvrđivanja novog predujma. Obveza plaćanja predujma poreza na dohodak počinje od mjeseca u kojemu je rješenje o plaćanju predujma izdano.

? Može li porezni obveznik uputiti zahtjev Poreznoj upravi za smanjenje visine predujma?

Porezni obveznik to može učiniti. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadrži sve bitne sastojke iz porezne prijave.

? U kojem se roku i na koji račun plaćaju predujmovi poreza na dohodak od samostalne djelatnosti?

Najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec, i to na slijedeći račun:

		Bezgotovinsko plaćanje	ili	Gotovinsko plaćanje
		☐ PRIJENOS		☒ ISPLATA
		NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA		
		IZNOS	kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa platitelja		
	Poziv na broj zaduženja			
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model	Broj računa primatelja		
Račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine	22	1001005 – 17XXX1200X		
	Poziv na broj odobrenja			
	1430 – XXXXXXXXXXXXXX			
Statištko obitelji	Sifra opšta plaćanja	Opis plaćanja		
		Predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak		
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalagodavca		Ovjera banke	
Datum podnošenja				
Potpis primatelja				

Upisuje se račun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se **MBG** poreznog obveznika (13 znamenki)

? Kako se izračunava godišnji porez na dohodak od slobodnog zanimanja?

Na sljedeći način:

- + Poslovni primici što su nastali u istom poreznom razdoblju
 - Poslovni izdaci što su nastali u istom poreznom razdoblju
 - Tuzemnim osigurateljima uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i dodatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja (najviše do 12.000,00 kuna godišnje⁴, i to samo ako te uplaćene premije ne umanjuju dohodak što je ostvaren iz drugih izvora)
 - Iznos plaća novozaposlenih osoba
 - Iznos izdataka za školovanje i stručno usavršavanje⁵
 - Iznos nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja⁵
 - Iznos izdataka za istraživanje i razvoj
 - Preneseni gubitak
- i** Porezni gubitak koji se ne može odbiti u poreznom razdoblju u kojemu je nastao prenosi se i nadoknađuje umanjnjem dohotka po osnovi kojega je utvrđen, i to najviše sljedećih 5 godina (poreznih razdoblja), a može se odbiti samo od dohotka od slobodnih zanimanja.
- = **Dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje prema poslovnim knjigama**

? Što se smatra poslovnim primicima?

1. sva dobra (novac, stvari, prava, usluge i drugo) što ih autor primi u poreznom razdoblju obavljanjem samostalne djelatnosti,
2. iznosi državnih pomoći, poticaja i potpora za samostalnu djelatnost,
3. izuzimanja, osim izuzimanja u novcu,
4. primici od otuđenja ili likvidacije djelatnosti,

i Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

5. iznos otpisanog duga, ako vjerovnik (kreditor) poreznom obvezniku otpiše dugove po osnovi kredita za nabavu stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine,

⁴ U tu svotu na godišnjoj razini (12.000,00 kuna) uključeni su i:

- izdaci za zdravstvene usluge u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe,
- izdaci kupnje ili gradnje vlastitim sredstvima prve kuće ili stana na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja i/ili plaćene kamate po namjenskom stambenom kreditu u te svrhe,
- izdaci za održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske radi poboljšanja uvjeta stanovanja, i
- svota plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

⁵ Dohodak od samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja može se dodatno umanjiti za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu

6. primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja u slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine,
7. naplaćene zatezne kamate na potraživanja iz poslovnih odnosa,
8. primljeni predujmovi
9. svi drugi primici po osnovi i u svezi obavljanja samostalne djelatnosti.

I Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak.

? Kolike su neoporezive naknade, potpore, nagrade i drugi primici obveznika poreza na dohodak od slobodnih zanimanja i njegovih radnika?

Porezni obveznik koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja kao osnovnu djelatnost i koji je po toj osnovi obvezno osiguran i upisan u registar obveznika poreza na dohodak može za sebe i svoje radnike koristiti slijedeće neoporezive naknade, potpore, nagrade i druge primitke:

NAKNADE	NEOPOREZIVE SVOTE
Prijevozni troškovi na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi noćenja na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi prijevoza na posao i s posla mjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte
Troškovi prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte. Ako radnik mora sa stanice međumjesnog javnog prijevoza koristiti i mjesni prijevoz stvarni izdaci utvrđuju se u visini troškova mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza
Naknada za korištenje dopunskog automobila u službene svrhe	do 2,00 kn po prijednom kilometru
Naknada razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske	svota naknade
Naknada plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda	svota naknade
Naknadu plaće zbog privremene spriječenosti za rad što je isplaćena na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna i centara za socijalnu skrb, i na jednokratni dodatak zbog poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza koji isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema posebnom propisu	svota naknade
Naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu	svota naknade

NAKNADE	NEOPOREZIVE SVOTE
POTPORE	
Sindikalne socijalne pomoći što se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata	iznos socijalne pomoći
Invalidnost radnika	do 2.500,00 kn godišnje
Smrt radnika	do 7.500,00 kn
Smrt člana uže obitelji radnika (bračnog druga, roditelja, roditelja bračnog druga, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, usvojene djece i djece na skrbi, te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu)	do 3.000,00 kn
Bolovanja radnika duže od 90 dana (razdoblje bolovanja duže od 90 dana ne mora se odnositi na jednu kalendarsku godinu)	do 2.500,00 kn godišnje
Potpora za novorođeno dijete	do visine jedne proračunske jedinice propisane Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna RH
DAROVI I PRIGODNE NAGRADE	
Dar djetetu do 15 godina starosti	do 600,00 kn godišnje
Prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmori sl.)	do 2.500,00 kn godišnje
Nagrade radnicima	
Za navršениh 10 godina radnog staža	do 1.500,00 kn
Za navršениh 15 godina radnog staža	do 2.000,00 kn
Za navršениh 20 godina radnog staža	do 2.500,00 kn
Za navršениh 25 godina radnog staža	do 3.000,00 kn
Za navršениh 30 godina radnog staža	do 3.500,00 kn
Za navršениh 35 godina radnog staža	do 4.000,00 kn
Za navršениh 40 godina radnog staža	do 5.000,00 kn
DNEVNICE	
Dnevnice u zemlji – preko 12 sati dnevno	do 170,00 kn
Dnevnice u zemlji – više od 8, a manje od 12 sati dnevno	do 85,00 kn
Dnevnice u inozemstvu	do iznosa i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna,
OTPREMNINE	
Otpremnine prilikom odlaska u mirovinu	do 8.000,00 kn
Otpremnine radi poslovno i osobno uvjetovanih otkaza prema Zakonu o radu	do 6.400,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
Otpremnine radi ozljede na radu ili profesionalne bolesti	do 8.000,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
NAGRADE UČENIKA	
Nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja	do 1.600,00 kn mjesečno

NAKNADE	NEOPOREZIVE SVOTE
STIPENDIJE	
Stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima	do 1.600,00 kn mjesečno

? Jesu li oporezivi primici što ih fizičke i pravne osobe bez naknade daju osobama koje se bave umjetničkom i kulturnom djelatnošću?

Dohotkom osoba koje se bave umjetničkom i kulturnom djelatnošću ne smatraju se primici dobara (novac, stvari i usluge) s novčanom vrijednošću do 20.000,00 kn godišnje što su izvršeni bez naknade radi obavljanja tih djelatnosti, a primljeni su od fizičkih osoba i od pravnih osoba koje nisu u pretežitom državnom vlasništvu, odnosno u kojima pretežiti dio dionica ili udjela ne drži država, jedinice lokalne uprave i samouprave i javna poduzeća, a porezni su obveznici poreza na dohodak i dobit.

? Što su to izuzimanja?

Sve vrijednosti što ih autor izuzme iz djelatnosti za svoje potrebe, potrebe svoga domaćinstva ili druge potrebe, a koje nisu u svezi s obavljanjem njegove djelatnosti i smatraju se poslovnim primicima u trenutku kad su izuzeti.

i Izuzimanja mogu biti u obliku financijske imovine (novca, vrijednosnih papira, i drugo), robe, proizvoda, kao i korištenja dobara i usluga. Izuzimanja u obliku financijske imovine ne utječu na dohodak od samostalne djelatnosti.

? Koje se poslovne izdatke porezno priznaje?

Samo one izdatke o kojima postoje uredne isprave i koji su izravno vezani uz ostvarivanje primitaka.

? Što su poslovni izdaci od slobodnih zanimanja kad se dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama?

1. Svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka, a u svezi su neposrednog obavljanja djelatnosti. Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge što služe za stjecanje dohotka priznaju se u visini nabavne cijene ili proizvodnog troška,
2. Sva ulaganja, osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu,
3. Izdaci za školovanje i stručno usavršavanje poduzetnika i njegovih radnika. Ti izdaci dodatno umanjuju dohodak što je ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti, a time i poreznu osnovicu u godišnjem obračunu po podnesenoj poreznoj prijavi,
4. Predujmovi dani za neisporučenu robu i neobavljene usluge

i Predujmovi za nabavu dugotrajne imovine ne priznaju se kao poslovni izdatak.

5. Izdaci istraživanja i razvoja što se mogu pripisati konkretnom projektu istraživanja i razvoja. Ovi se izdaci priznaju pod uvjetom da porezni obveznik ima svu potrebnu dokumentaciju za određeni istraživačko–razvojni projekt, kao što su godišnji operativni planovi razvoja projekta, projektna dokumentacija, analize i istraživanja, te uredna dokumentacija o svim izdacima projekta (ugovori, računi i ostala obračunska-

dokumentacija i dokazi o plaćanju)⁶. Izdaci istraživanja i razvoja dodatno umanjuju dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti, a time i poreznu osnovicu u godišnjem obračunu po podnesenoj poreznoj prijavi,

6. Knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine što su se vodila, ili su se u skladu s propisima trebala voditi u popisu dugotrajne imovine,
7. Troškovi otuđenja i likvidacije djelatnosti (plaćanje javnobilježničkih i odvjetničkih usluga, i slično),

I U slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine, u poslovne primitke ulaze primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja, a u poslovne izdatke ulazi preostala knjigovodstvena vrijednost tih stvari ili prava utvrđena na kraju mjeseca otuđenja. Za stvari ili prava što nisu uneseni u Popis dugotrajne imovine knjigovodstvena vrijednost se izračunava na temelju isprava o nabavi, a ako nema isprava o nabavi onda procjenom.

8. Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti, plaćene zatezne kamate na obveze iz poslovnih odnosa i jednokratne naknade, te drugi izdaci u svezi s odobravanjem kredita,

I Izdacima se ne smatraju plaćene zatezne kamate zbog nepravodobno uplaćenih javnih davanja (poreza, obveznih doprinosa, i drugo).

9. Uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,
10. Tuzemnim osigurateljima uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i dodatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, i to najviše do 12.000,00 kuna godišnje (uključujući izdatke za zdravstvene usluge u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, ulaganja za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora na području Republike Hrvatske, i/ili održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, i/ili svotu plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca),
11. Izdaci za plaće i obvezne doprinose na plaću radnika u visini stvarnih isplata,
12. Iznosi naknada, potpora i nagrada poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti za njih osobno i za zaposlene radnike (vidi tablicu na stranici 13),
13. Isplate nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, isplate stipendije učenicima i studentima za vrijeme redovnog školovanja na srednjim, višim i visokim školama te fakultetima (vidi tablicu na stranici 14),
14. Otpis dugotrajne imovine (amortizacija) na način i prema stopama što su propisani Zakonom o porezu na dobit.

⁶ Istraživanjem i razvojem ne smatra se kontrola kvalitete, rutinsko testiranje proizvoda, prikupljanje podataka koje nije dijelom istraživačkoga razvojnog procesa, istraživanje učinkovitosti, upravljačka studija, istraživanje tržišta i promotivna prodaja.

- Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine⁷ priznaje se kao rashod u svoti što je obračunana na trošak nabave po linearnoj metodi, a prema amortizacijskom vijeku. Izdaci dugotrajne imovine ne utvrđuju se primjenom načela blagajne, već se ti izdaci raspoređuju kroz vijek trajanja potrošive, odnosno istrošive dugotrajne imovine, kao otpis (amortizacija).

O P I S	Amortizacijski vijek	Amortizacijska stopa
Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20 godina	5%
Osnovno stado i osobni automobili	5 godina	20%
Nematerijalna imovina, oprema, vozila (osim osobnih automobila) i mehanizacija	4 godine	25%
Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2 godine	50%
Ostala nespomenuta imovina	10 godina	10%

- Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti.
- Amortizacija se obračunava pojedinačno. Amortizaciji ne podliježu zemljište, šuma i slična obnovljiva prirodna bogatstva, financijska imovina, spomenici kulture, te umjetnička djela.
- Ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopustive tako obračunana amortizacija smatra se porezno priznatim rashodom.
- Trošak amortizacije predmeta dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod od prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojemu je dugotrajna imovina stavljena u uporabu.
- Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod do kraja mjeseca u kojemu je dugotrajna imovina bila u uporabi.
- Neamortizirani trošak nabave dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod u poreznom razdoblju u kojemu je dugotrajna imovina prodana, darovana, na drugi način otuđena ili uništena. Iznimno, ako je trošak nabave iskazan u revaloriziranoj svoti u porezni rashod se priznaje neamortizirani trošak nabave umanjen za revaloriziranu svotu koja je do trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način i uništenja uključena u prihode.
- Amortizacija obračunana na otpisanu dugotrajnu imovinu ne priznaje se kao porezni rashod. Dugotrajna se imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.
- Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako trošak nabave premašuje navedenu svotu, amortizacija iznad navedene svote priznaje se samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.

⁷ Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 2.000,00 kuna i vijek trajanja duži od godinu dana.

? Smatraju li se otplate kredita i zajmova poslovnim izdatkom?

Otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

? Koje se izdatke porezno ne priznaje?

1. 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darovi s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdaci za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdaci za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugi slični izdaci) u visini troškova što su nastali iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom,
2. porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, besplatne isporuke, kao i drugi slični izdaci,
3. primici autora iznad propisanih iznosa po osnovi naknada, potpora i nagrada (vidi tablicu na stranici 14),
4. dnevnice i troškovi službenog putovanja iznad propisanih iznosa,
5. 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz autora i zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak. Iznimno, poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava, i
6. drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti.

? Moraju li obveznici poreza na dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga podnositi godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak?

Ti su porezni obveznici dužni po toj osnovi podnositi godišnju poreznu prijavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu, i to do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Ako obavljaju zajedničku djelatnost tada je nositelj djelatnosti obavezan, do kraja siječnja tekuće godine za proteklu godinu, podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Kako se u godišnjoj poreznoj prijavi utvrđuje ukupnu godišnju osnovicu poreza na dohodak?

Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, što ga rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjeno za osobni odbitak (vidi tablicu na stranici 20).

I Porezni obveznik rezident obavezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju u tuzemstvu i inozemstvu prema svim izvorima dohotka, to jest dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja i drugi dohodak.

? Po kojim se stopama obračunava i plaća porez na dohodak?

Mjesečna porezna osnovica do 30. lipnja 2008. godine	Mjesečna porezna osnovica od 1. srpnja 2008. godine	Stopa
do 3.200,00 kn	do 3.600,00 kn	15%
iznad 3.200,00 do 8.000,00 kn (idućih 4.800,00 kn)	iznad 3.600,00 do 9.000,00 kn (idućih 5.400,00 kn)	25%
iznad 8.000,00 kn do 22.400,00 kn (idućih 14.400,00 kn)	iznad 9.000,00 kn do 25.200,00 kn (idućih 16.200,00 kn)	35%
iznad 22.400,00 kn	iznad 25.200,00 kn	45%

Godišnja porezna osnovica za 2008. godinu	Godišnja porezna osnovica za 2009. godinu	Stopa
do 40.800,00	do 43.200,00 kn	15%
iznad 40.800,00 do 102.000,00 kn (idućih 61.200,00 kn)	iznad 43.200,00 do 108.000,00 kn (idućih 64.800,00 kn)	25%
iznad 102.000,00 kn do 285.600,00 kn (idućih 183.600,00 kn)	iznad 108.000,00 kn do 302.400,00 kn (idućih 194.400,00 kn)	35%
Iznad 285.600,00 kn	iznad 302.400,00 kn	45%

? U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to na slijedeći račun:

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost: PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPLATA ISPLATA

IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
22	
Poziv na broj odobrenja	
1619 - XXXXXXXXXXXXXXX	
Porez na dohodak i prizrez po godišnjoj prijavi	
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalogodavca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Obr. HIBS 1-14/01

Upisuje se račun poreza na dohodak i prizreza porezu na dohodak grada/općine prema bivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se **MBG** poreznog obveznika (13 znamenki)

? Što je to osobni odbitak i kako se izračunava?

To je neoporezivi dio dohotka, a za poreznog obveznika rezidenta izračunava se na sljedeći način:

Osobni odbitak do 30. lipnja 2008. godine:

(faktore osobnog odbitka se zbraja)	OSOBNi ODBITAK																
	Faktor	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKIH PODRUČJA				1. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI				2. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI				3. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKA PODRUČJA			
		Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)		
Osnovni osobni odbitak	1,00	1.600,00	19.200,00	19.200,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00	
Osobni odbitak umirovljenika		u visini mjesečne mirovine, najmanje 1.600,00, a najviše do 3.000,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 19.200,00, a najviše do 36.000,00	9.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	u visini mjesečne mirovine, a najviše do 3.000,00	u visini godišnje mirovine, a najviše do 36.000,00	3.000,00	36.000,00	3.000,00	36.000,00	3.000,00	36.000,00	
Uzdržavani članovi uže obitelji te bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,50	800,00	9.600,00	9.600,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00	
Prvo dijete	0,50	800,00	9.600,00	9.600,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00	
Drugo dijete	0,70	1.120,00	13.440,00	13.440,00	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00	
Treće dijete	1,00	1.600,00	19.200,00	19.200,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00	
Četvrto dijete	1,40	2.240,00	26.880,00	26.880,00	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00	
Peto dijete ⁸	1,90	3.040,00	36.480,00	36.480,00	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00	
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,30	480,00	5.760,00	5.760,00	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00	
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješanjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi: 100% i/ili koji radi invalidnosti: imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njeđu ⁹	1,00	1.600,00	19.200,00	19.200,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00	

⁸ Za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 (itd) više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete

⁹ U ovim slučajevima porezni obveznik ne može koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,3) niti za sebe niti za uzdržavanu osobu

Osobni odbitak od 1. srpnja 2008. godine:

O S O B N I O D B I T A K									
OSOBNI ODBICI (faktore osobnog odbitka se zbraja)	Faktor	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDŠKO- PLANINSKIH PODRUČJA		1. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		2. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		3. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDŠKO- PLANINSKA PODRUČJA	
		Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)
Osnovni osobni odbitak	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Osobni odbitak umirovljenika		u visini mjesečne mirovine, najmanje 1.800,00, najviše do 3.200,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 21.600,00, najviše do 38.400,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	u visini mjesečne mirovine, a najviše do 3.200,00	u visini godišnje mirovine, a najviše do 38.400,00
Uzdržavani članovi uže obitelji te bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,5	900,00	10.800,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Prvo dijete	0,5	900,00	10.800,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Drugo dijete	0,7	1.260,00	15.120,00	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00
Treće dijete	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Četvrto dijete	1,4	2.520,00	30.240,00	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00
Peto dijete ⁸	1,9	3.420,00	41.040,00	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,3	540,00	6.480,00	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu ⁹	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00

Napomene uz osobni odbitak rezidenta:

- Uvećani osobni odbitak priznaje se na područjima posebne državne skrbi i na brdsko-planinskim područjima u godišnjem obračunu poreza na dohodak po podnesenoj godišnjoj poreznoj prijavi, a tijekom poreznog razdoblja koristi se osobni odbitak kao izvan područja posebne državne skrbi i brdsko-planinskog područja. Osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu utvrđuje se prema uvećanom osnovnom osobnom odbitku na područjima posebne državne skrbi i na brdsko-planinskim područjima primjenom odgovarajućih faktora, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili na brdsko-planinskim područjima,
- Uzdržavani članovi uže obitelji (bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćeha i očuci koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom) i uzdržavana djeca su fizičke osobe kojima oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se ne smatraju dohotkom na godišnjoj razini u 2008. g. ne prelaze 10.200,00 kuna, a u 2009. g. 10.800,00 kuna. Iznimno, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja,
- Djetetom se smatra dijete kojega uzdržavaju roditelji, skrbnici, usvojitelji, počimi i pomajke, kao i dijete nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja, ako je prijavljeno Hrvatskom zavodu za zapošljavanje,
- Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je invalidnost ili tjelesno oštećenje utvrđeno rješenjem što je doneseno prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju, kao i prema drugim posebnim propisima,

? Za koje se svote rezidentu može uvećati osobni odbitak u godišnjoj poreznoj prijavi?

Nakon što se dohodak umanjuje za osnovni osobni odbitak, osobni odbitak za uzdržavane članove i osobni odbitak za invalidnost rezidentu se osobni odbitak može uvećati:

1. Za svotu plaćenu za zdravstveno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje,
2. Najviše do 12.000,00 kuna godišnje (uključujući i uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, premije dopunskog i dodatnoga zdravstvenog osiguranja i premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja što su uplaćene tuzemnim osigurateljima) za naredne svote i ulaganja:

2.1 Svotu stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog ili dodatnoga zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene,

- 2.2 Kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe trajnog stanovanja što se financira iz vlastitih sredstava (uvećanje osobnog odbitka priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava u visini stvarno nastalog izdatka), i/ili što se financira sredstvima iz namjenskog stambenog kredita (uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu),
- 2.3 Održavanje postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u vlasništvu poreznog obveznika ili njegovoga bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi. Uvećanje osobnog odbitka za održavanje postojećega stambenog prostora priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava za obavljene radove i usluge registriranih izvođača radova, i/ili kamate po kreditu,
- 2.4 Plaćene svote slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca, osim ako porezni obveznik plaća zaštićenu najamninu prema posebnom zakonu,
3. Za darovanja u tuzemstvu u naravi i u novcu što su doznačena na žiro račun udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primaatelja darovanja.

? Kakvi su poticaji zapošljavanja?:

Obvezniku poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima.

- i** Novim radnicima se smatraju radnici s kojima je porezni obveznik sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada, ako je ugovoreno. Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stažisti i slično.
- i** Porezni obveznik može pravo na umanjjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja. Iznimno, porezni obveznik može pravo na umanjjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika osoba s invaliditetom koristiti 3 godine računajući od dana njihova zaposlenja.
- i** Ako porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja sklopi ugovor o radu s novim radnicima, a u istom poreznom razdoblju raskine ugovor o radu s određenim brojem radnika, dohodak se umanjuje za razliku između obračunanih i isplaćenih plaća novim radnicima i obračunanih plaća koje bi u istom poreznom razdoblju primili radnici s kojima je raskinut ugovor o radu.

? Imaju li ovi porezni obveznici pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu?

Dohodak od samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja može se dodatno umanjiti za izdatke obrazovanja i izobrazbe poreznih obveznika, te za izdatke obrazovanja i izobrazbe njihovih radnika, i to na slijedeći način:

Korisnik državne potpore	Dopušteno smanjenje osnove poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za troškove općeg obrazovanja i izobrazbe radnika	Dopušteno smanjenje osnove poreza na dohodak od samostalne djelatnosti za troškove posebnog obrazovanja i izobrazbe radnika
Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja - mali poduzetnik	do 70% opravdanih troškova	do 35% opravdanih troškova

? Jesu li propisani poticaji za istraživanje i razvoj?

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja može u poreznom razdoblju dodatno umanjiti dohodak od samostalne djelatnosti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj, i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

i Istraživanje je izvorno i planirano ispitivanje poduzeto radi stjecanja novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem smatra se teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja bez konkretne praktične primjene, a primijenjenim istraživanjem teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja i usmjeren na ostvarivanje praktičnog cilja.

i Razvoj je sustavni rad koji se temelji na rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren stvaranju novih materijala, proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

? Kakve su porezne olakšice na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima?

Porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima mogu u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave uvećati osobni odbitak (vidi stranice 20 i 21). Nadalje, obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za:

Područje posebne državne skrbi	Postotak umanjjenja poreza
I skupina	100%
II skupina	75%
III. skupina	25%

Umanjenje poreza na dohodak mogu koristiti 10 godina od 1. siječnja 2005. godine, pod uvjetom da zapošljavaju više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko-planinskim područjima najmanje 9 mjeseci tijekom poreznog razdoblja.

? Kakve su porezne olakšice na području Grada Vukovara?

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja na području Grada Vukovara i zapošljava više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko planinskim područjima najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju, oslobođen je plaćanja poreza na dohodak deset godina od 1. siječnja 2005. godine, a nakon toga mu se porez na dohodak umanjuje za 75%.

? Koje se porezne obrasce i u kojim rokovima dostavlja Poreznoj upravi?

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	Porezni obveznik kad započinje obavljati djelatnost	8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
ID Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Porezni obveznik kad zapošljava radnike	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
ID-1 Izvješće o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu po odbitku i prirezu u godini _____	Porezni obveznik kad isplaćuje naknade na koje se plaća predujam poreza na dohodak po odbitku od drugog dohotka i dohotka od imovinskih prava	Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Porezni obveznik kad isplaćuje drugi dohodak	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Porezni obveznik ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IP Izvješće o plaći i mirovini	Porezni obveznik kad radnicima isplaćuje plaće	do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
DOH-Z Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti	Porezni obveznik nositelj zajedničke djelatnosti	do konca siječnja za prethodnu godinu

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
DOH Prijava poreza na dohodak za ____godinu	Porezni obveznik	do konca veljače za prethodnu godinu
Pregled opravdanih troškova za obrazovanje i izobrazbu	Porezni obveznik koji koristi porezne povlastice prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu	do konca veljače za prethodnu godinu
Izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu	Porezni obveznik koji koristi porezne povlastice prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu	do konca veljače za prethodnu godinu

? Mora li se ispostavljati račune?

Obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja dužni su ispostaviti račun u najmanje 2 primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu (jedan se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama).

? Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji nisu u sustavu PDV-a?

Ti računi moraju obvezno sadržavati podatke o izdavatelju (naziv radnje i adresu, matični broj vlasnika ili matični broj nositelja zajedničke djelatnosti), o poslovnoj jedinici, ako je promet obavljen preko poslovne jedinice, nadnevku izdavanja računa, broju računa, nazivu robe ili usluge, jediničnoj cijeni i ukupnom iznosu računa.

? Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a?

Vrste i sadržaj računa što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a podrobnije su obrađeni u poglavlju 5.

3. Prerez porezu na dohodak

? Tko je obveznik prireza porezu na dohodak?

Porezni obveznik poreza na dohodak s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području na kojemu je gradskom ili općinskom odlukom propisana obveza plaćanja prireza.

? Tko i kad obračunava, obustavlja i uplaćuje prerez porezu na dohodak?

Isplatelj primitka dužan je obračunati, obustaviti i uplatiti prerez istodobno kad poreznom obvezniku obračunava i plaća porez na dohodak. Iznimno, autor koji prima naknadu neposredno iz inozemstva sam obračunava i uplaćuje prerez porezu na dohodak istodobno kad obračunava i plaća porez na dohodak.

? Kako se izračunava prerez porezu na dohodak?

Tako da se utvrđeni iznos poreza na dohodak pomnoži s propisanom stopom prireza.

? Kolike su propisane stope prireza?

Stope prireza porezu na dohodak po gradovima i općinama prikazane su u slijedećoj tablici:

Andrijaševci	8%	Čaglin	5%	Hrvace	10%
Bale	1%	Čakovec	10%	Hum na Sutli	5%
Barban	5%	Čazma	10%	Ilok	5%
Bedenica	3%	Čeminac	3%	Imotski	12%
Bednja	10%	Darda	5%	Ivanec	10%
Belica	1%	Davor	10%	Ivanić Grad	6%
Beli Manastir	1%	Delnice	5%	Ivankovo	10%
Belišće	10%	Dežanovac	5%	Jagodnjak	3%
Benkovac	5%	Donja Voća	10%	Jakovlje	5%
Beretinec	7%	Donji Andrijevi	8%	Jakšić	5%
Bilice	10%	Donji Lapac	5%	Jastrebarsko	9%
Bilje	5%	Donji Martijanec	5%	Jelsa	10%
Biskupija	4%	Donji Miholjac	8%	Kanfanar	4%
Bistra	10%	Dragalić	10%	Kapela	8%
Bizovac	3%	Draž	2%	Kaptol	10%
Bjelovar	12%	Drenovci	5%	Karlovac	12%
Blato	10%	Drniš	5%	Karojba	5%
Bol	10%	Dubrava	3%	Kaštela	12%
Borovo	10%	Dubravica	7%	Kaštelir-Labinci	1%
Bošnjaci	5%	Dubrovnik	15%	Kijevo	5%
Brckovljani	3%	Duga Resa	5%	Kistanje	3%
Brdovec	10%	Dugo Selo	12%	Klanjec	12%
Brela	5%	Dugopolje	8%	Klenovnik	7%
Brestovac	5%	Dvor	5%	Klinča Sela	10%
Breznica	10%	Đakovo	10%	Kloštar Ivanić	2%
Brinje	10%	Erdut	1%	Kneževi Vinogradi	5%
Brodski Stupnik	10%	Ervenik	3%	Knin	5%
Buje	6%	Farkaševac	3%	Konavle	7,5%
Bukovlje	5%	Fažana	3%	Končanica	5%
Cerna	5%	Fužine	5%	Konjščina	5%
Cernik	10%	Garčin	10%	Korčula	6%
Cerovlje	2%	Garešnica	10%	Kraljevica	5%
Cista Provo	3%	Gornji Bogičevci	5%	Krašić	6%
Cestica	10%	Gračac ¹⁰	7%	Kravarско	5%
Civljane	7%	Gračišće	5%	Križ	2%
Crikvenica	10%	Gradec	5%	Križevci	10%
Čabar	5%	Grubišno polje	10%	Krnjak	8%

¹⁰ Primjenjuje se od. 1. svibnja 2008. godine

Kutina	10%	Otok (Vinkovci)	10%	Skradin	5%
Labin	6%	Ozalj	12%	Slavonski Brod	8%
Lanišće	1%	Pazin	5%	Slunj	5%
Lastovo	3%	Petlovac	5%	Solin	10%
Lepoglava	8%	Petrijevci	5%	Split	10%
Lipovljani	6%	Petrinja	10%	Sračinec	5%
Ližnjan	5%	Pičan	2%	Stara Gradiška	5%
Lokvičići	7%	Pirovac	6%	Stari Mikanovci	10%
Lovas	5%	Pisarovina	3%	Staro Petrovo Selo	10%
Lovnac	3%	Pleternica	10%	Stupnik	6%
Ludbreg	8% ¹¹	Plitvička jezera	5%	Sutivan	10%
Luka	5%	Podbablje	6%	Sveta Nedelja	3%
Lumbarda	5%	Podcrkavlje	5%	Sveti Ivan Zelina	12%
Lupoglav	1%	Podgora	10%	Sveti Lovreč	1%
Magadenovac	2%	Podstrana	8%	Sveti Petar u Šumi	7%
Makarska	10%	Pokupsko	5%	Svetvinčenat	5%
Mali Bukovec	5%	Popovac	3%	Šibenik	10%
Marčana	5%	Popovača	6%	Špišić Bukovica	9%
Marija Gorica	10%	Požega	10%	Štitar	10%
Marijanci	5%	Pregrada	10%	Tinjan	5%
Markušica	5%	Preseka	3%	Tisno	6%
Medulin	5%	Primošten	10%	Tordinci	5%
Metković	10%	Proložac	5%	Tribunj	6%
Milna	2%	Promina	5%	Trnovec	3%
Mljet	10%	Pučišća	5%	Bartolovečki	
Motuvun	1%	Pula	7,5%	Trogir	8%
Mrkopalj	5%	Pušća	10%	Trpanj	10%
Muč	7%	Rakovec	3%	Tučepi	10%
Murter	6%	Rakovica	8%	Udbina	5%
Negoslavci	5%	Raša	6%	Umag	6%
Nova Gradiška	12%	Ravna Gora	7,5%	Unešić	5%
Nova Kapela	10%	Rešetari	10%	Valpovo	8%
Novi Marof	10%	Ribnik	5%	Varaždin	10%
Novi Vinodolski	7%	Rijeka	6,25%	Varaždinske Toplice	10%
Nuštar	6%	Rovinj	6%	Vela Luka	9%
Omiš	8%	Rugvica	6%	Velika Gorica	12%
Opatija	7,5%	Runovići	6%	Velika Kapanica	7%
Orle	5%	Ružić	5%	Veliki Bukovec	5%
Osijek	13%	Sibinj	10%	Veliko Trgovišće	7,5%
Otočac	5%	Sinj	8%	Vidovec	10%
Otok	10%	Sisak	10%	Vinica	5%

¹¹ Do 30. lipnja 2008. godine primjenjuje se stopa od 12%

Vinkovci	10%	Vrbanja	5%	Zagvozd	6%
Virovitica	10%	Vrbje	3%	Zaprešić	12%
Vis	3%	Vrbovec	12%	Zlatar Bistrica	5%
Visoko	10%	Vrbovsko	6%	Zmijavci	8%
Višnjičan	5%	Vrgorac	10%	Žakanje	5%
Vižinada	1%	Vrhovine	7%	Žminj	5%
Vodice	6%	Vrlika	7%	Žumberak	3%
Vodnjan	5%	Zadvarje	1%	Župa dubrovačka	10%
Vojnić	7,5%	Zagreb	18%	Županja	12%

? Na koje se račune uplaćuje prizre porezu na dohodak?

Na iste račune na koje se uplaćuje porez na dohodak (vidi stranice 7, 11 i 19).

4. Porez na dobit

? Kad je autor obveznik poreza na dobit?

- Kad ispunjava samo jedan od narednih uvjeta¹²:
 - ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni primitak veći od 2.000.000,00 kuna, ili
 - ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario dohodak veći od 400.000,00 kuna, ili
 - ako ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti veću od 2.000.000,00 kuna (prema nabavnoj vrijednosti dugotrajne imovine), ili
 - ako je u prethodnoj kalendarskoj godini prosječno zapošljavao više od 15 radnika, ili
- Ako do kraja tekuće godine podnese zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu da u idućoj kalendarskoj godini želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. Pisani zahtjev kojim se traži promjena načina oporezivanja dostavlja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu. U slučaju supoduzetništva ili drugog oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici. Rješenje kojim se usvaja zahtjev obvezuje poreznog obveznika sljedećih 5 godina. U opravdanim slučajevima Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

? Tko i kad obračunava predujam poreza na dobit?

Porezni obveznik sam obračunava predujam poreza na dobit po osnovi godišnje porezne prijave za prethodnu kalendarsku godinu, odnosno za prethodno porezno razdoblje. Mjesečni predujam poreza na dobit utvrđuje se razmjerno visini porezne obveze po godišnjem obračunu za prethodnu godinu, i to tako da se svota porezne obveze za prethodno porezno razdoblje podijeli s brojem mjeseci istoga razdoblja.

¹² Autor koji je ispunio jedan od nabrojanih uvjeta o tome u pisanom obliku izvješćuje nadležnu ispostavu Porezne uprave do kraja godine u kojoj je ispunjen jedan od propisanih uvjeta.

I Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora, ili na temelju drugih raspoloživih podataka o poslovanju poreznog obveznika, ili na zahtjev poreznog obveznika, rješanjem izmijeniti visinu mjesečnih predujmova poreza na dobit.

? Kako autor, kojemu je rješanjem odobreno plaćanje poreza na dobit umjesto poreza na dohodak, plaća predujmove poreza na dobit?

On do podnošenja godišnje prijave poreza na dobit predujmove poreza na dobit plaća u visini predujma poreza na dohodak što je utvrđen na temelju porezne prijave poreza na dohodak za godinu u kojoj je zahtjev podnesen.

? Kako se na početku obavljanja djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dobit?

Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmove do podnošenja prve porezne prijave.

? Što je porezna osnovica i kako se izračunava?

Porezna osnovica poreza na dobit autora rezidenta obveznika poreza na dobit je dobit što je ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu, a utvrđuje se prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

? Po kojoj se stopi obračunava i plaća porez na dobit?

Po stopi od 20%.

? U kojem se roku plaća porez na dobit ?

Predujmovi poreza na dobit moraju se platiti najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec, a porez na dobit po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se najkasnije 4 mjeseca nakon isteka kalendarske godine, odnosno razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.

? Na koji se račun uplaćuje porez na dobit?

Upisuje se račun poreza na dobit grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se MBG poreznog obveznika (13 znamenaka)

		Bezgotovinsko plaćanje	ili	Gotovinsko plaćanje
		☐ PRIJENOS	☒ X	☐ ISPLATA
		NALOG ZA PLAĆANJE		
		Hitnost ☐		
		IZNOS kn		
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa		Model		Broj računa platitelja
		Poziv na broj zaduženja		
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa		Model		Broj računa primatelja
Račun poreza na dobit grada/općine		22		1001005 – 17XXX1606X
		Poziv na broj odobrenja		
		1651 – XXXXXXXXXXXXXXXX		
Statističko obilježje: ☐ Sifra opisa plaćanja ☐ Opis plaćanja		Porez na dobit		
Datum valute/uplate/isplate		Ovjera nalogodavca		Ovjera banke
Datum podnošenja				
Potpis primatelja				

? Jesu li za obveznike poreza na dobit propisana oslobođenja, olakšice i poticaji?

Jesu, i to za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na području posebne državne skrbi, na brdsko-planinskom području, na području Grada Vukovara i u slobodnim zonama. Osim toga Zakonom o porezu na dobit propisana su državne potpore za istraživačko-razvojne projekte i potpora za obrazovanje i izobrazbu

? Koje su propisane poslovne knjige?

Obveznici poreza na dobit dužni su voditi poslovne knjige u skladu s propisima o računovodstvu, i to dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige.

? Koji su propisani porezni obrasci?

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	Autor kad započinje obavljati djelatnost	⌚ 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
ID Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako zapošljava radnike	⌚ Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
ID-1 Izvješće o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu po odbitku i prirezu u godini _____	Autor ako isplaćuje naknade na koje se plaća predujam poreza na dohodak po odbitku	⌚ Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako isplaćuje drugi dohodak	⌚ Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	Autor ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	⌚ Do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IP Izvješće o plaći i mirovini	Autor ako radnicima isplaćuje plaće	⌚ Do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
PD - Prijava poreza na dobit, Bilanca, Račun dobiti i gubitka, poseban obračun za korištene olakšice, oslobođenja i poticaje, izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza po poreznoj prijavi (ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi), pregled prenesenog gubitka po godinama, pregled razlika između podataka u Bilanci i Računu dobiti i gubitka i podataka u poreznoj prijavi	Autor obveznik poreza na dobit	⌚ četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit

5. Porez na dodanu vrijednost (PDV)

? Kad je autor obveznik PDV-a?

Kad mu je u prethodnoj kalendarskoj godini vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga bila veća od 85.000,00 kn.

- I** Autori mogu postati obveznici PDV-a na početku obavljanja djelatnosti ako se prijave u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost u tekućoj godini kad počinu obavljati poduzetničku djelatnost, i to najkasnije prije prve isporuke dobara i usluga.
- I** Autori mogu biti obveznici PDV-a iako u tekućoj, a vjerojatno i u idućim godinama, neće imati isporuka u vrijednosti preko 85.000,00 kuna godišnje, pod uvjetom da do kraja tekuće godine Poreznoj upravi podnesu zahtjev i tada od 1. siječnja iduće godine postaju obveznici PDV-a. Porezna uprava to utvrđuje rješenjem koje ih obvezuje da ostanu porezni obveznici idućih 5 godina.

? Jesu li samostalni umjetnici obveznici PDV-a?

Usluge i isporuke dobara samostalnih umjetnika oslobođene su plaćanja PDV-a, osim usluga i isporuka dobara umjetnika koji su se do 31. srpnja 2000. godine dragovoljno upisali u Registar obveznika PDV-a.

- I** Samostalnim umjetnicima smatraju se umjetnici koji samostalno obavljaju umjetničku djelatnost kao trajnu ili povremenu djelatnost, uz potvrdu strukovne organizacije.

? Mogu li samostalni umjetnici postati obveznici PDV-a?

Oni to mogu postati samo ako se **prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti** prijave u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Kad se autori moraju prijaviti u Registar obveznika PDV-a?

Ako je vrijednost njihovih ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 85.000,00 kn oni postaju obveznici PDV-a od 1. siječnja tekuće godine i dužni su se prijaviti u nadležnoj ispostavi Porezne uprave (prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu) u Registar obveznika PDV-a, i to najkasnije do 15. siječnja tekuće godine. Od 1. siječnja tekuće godine moraju početi voditi sve poslovne knjige što su propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Zakonom o porezu na dohodak, te u zakonskim rokovima podnositi porezne prijave.

? Na što autori plaćaju PDV?

1. na isporuke u tuzemstvu svih vrsta dobara i na u tuzemstvu obavljene usluge uz naknadu, ako im je mjesto oporezivanja u tuzemstvu,
2. na vlastitu potrošnju,

I Vlastitom potrošnjom smatra se:

- a) izuzimanje dobara iz vlastitog poduzeća¹³ za privatne potrebe,
- b) korištenje usluga svog poduzeća za privatne potrebe,
- c) stvaranje rashoda po osnovi reprezentacije i korištenja osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz koji se ne mogu odbiti pri oporezivanju dohotka, odnosno dobiti.

¹³ Poduzeće, u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost, obuhvaća ukupnu gospodarsku ili drugu djelatnost poduzetnika što je obavljao radi ostvarivanja prihoda

3. na isporuke dobara i usluge što su obavljene bez naknade i s osobnim popustom drugim osobama,
4. na primljene predujmove,
5. na uvoz dobara u tuzemstvo,
6. na usluge oporezive u tuzemstvu što ih domaćem poduzetniku obavi inozemni poduzetnik,
7. kad domaći poduzetnik izdvojeno iskaže PDV na računu za isporučena dobra i obavljene usluge, iako za to nije ovlašten.

? Što je porezna osnovica PDV-a?

Vrijednost naknade za isporučena dobra i obavljene usluge.

I Naknadom se smatra sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim PDV-a i prolaznih stavki (svote što ih poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe) i sniženja cijene i popusta odobrenih kupcu u trenutku ispostavljanja računa.

? Po kojoj stopi se PDV obračunava i plaća na autorske naknade?

Po stopi od 22%.

I Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 22% mora izračunati iznos poreza primjenjuje se preračunata porezna stopa 18,0328%.

? Tko utvrđuje i obračunava poreznu obvezu?

Autor obveznik PDV-a mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi i obračunati obvezu PDV-a i iskazati je u poreznoj prijavi. On mora predati poreznu prijavu na propisanom obrascu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, i to do zadnjega dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, bez obzira jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke.

I Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava PDV i podnosi poreznu prijavu. Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Iznimno, za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 300.000,00 kuna, obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju. Ovaj se poduzetnik može prijaviti Poreznoj upravi za podnošenje porezne prijave za razdoblja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.

I Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslovao samo dijelom kalendarske godine tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.

? Što je to pretporez?

Pretporez je svota PDV-a:

1. što je zasebno iskazana na računima za isporuke dobara i usluge što su ih drugi poduzetnici obavili poreznom obvezniku,
2. što je carinarnica obračunala i naplatila pri uvozu,
3. što je platio domaći poduzetnik na propisani uplatni račun za usluge oporezive u tuzemstvu što mu ih je obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu.

? Kad autor obveznik PDV-a može odbiti pretporez?

Autor obveznik poreza na dohodak koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema primljenim (naplaćenim) naknadama može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjeni naredni uvjeti:

1. Račun za primljena dobra ili obavljene usluge sadrži sve podatke propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost,
2. Račun i isporuka dobara i usluga primljeni su od drugog obveznika PDV-a,
3. Poduzetniku je isporuka dobara i usluga obavljena u poduzetničke svrhe,
4. Za primljene isporuke nije isključeno pravo na odbitak pretporeza, i
5. Računi za isporučena dobra i usluge su plaćeni.

Autor obveznik poreza na dobit koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema izdanim računima može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjena prva četiri nabrojana uvjeta.

i Pretporez se može odbiti od porezne osnovice na temelju:

- računa koji sadrže sve zakonom propisane podatke i posebno iskazani obračunani PDV,
- uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan PDV što je obračunan i plaćen pri uvozu,
- dokaza o uplati PDV-a što ga je platio domaći poduzetnik kojemu je inozemni poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu obavio uslugu u tuzemstvu i za što mu je ispostavio račun.

? Koji su propisani rokovi plaćanja PDV-a

1. **Obveznik podnošenja prijave PDV-a za mjesečna obračunska razdoblja** - obračunani i prijavljeni PDV za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),
2. **Obveznik podnošenja prijave PDV-a za tromjesečna obračunska razdoblja** - obračunani i prijavljeni PDV za proteklo tromjesečno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja travnja za prvo tromjesečno obračunsko razdoblje),
3. **Godišnje obračunsko razdoblje**
Obveznik poreza na dohodak mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku (odnosno poslovnu) godinu,
Obveznik poreza na dobit mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje najkasnije do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku (odnosno poslovnu) godinu.

i Obveznik PDV-a koji je prestao obavljati djelatnost dužan je u roku 3 mjeseca od prestanka poslovanja uplatiti obračunani i prijavljeni PDV i podnijeti prijavu PDV-K.

i Pri uvozu dobara PDV obračunava i naplaćuje nadležna carinarnica.

? Na koji račun autor obveznik PDV-a uplaćuje dužnu svotu PDV-a?

Na račun proračuna Republike Hrvatske, i to na slijedeći način:

- Upisuje se brojčana oznaka vrste poreza
- 1201 – Porez na dodanu vrijednost
- 1228 – Porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poduzetnika

■ Upisuje se MBG autora poreznog obveznika

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPлата ISPLATA

IZNOS kn	
PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
22 1001005 – 1863000160	
Poziv na broj odobrenja: XXXX – XXXXXXXXXXXXXXXX	
Porez na dodanu vrijednost	
Datum valute/uplate/isplate Ovjera nalogodavca Ovjera banke	
Datum podnošenja	
Potpis primatelja	

Obs. HIB 1-1-041H

? Koje su propisane poslovne knjige i evidencije?

1. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga,
2. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za primljene predumove,
3. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za vlastitu potrošnju
4. Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za primljena dobra i usluge
5. Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za dane predumove
6. Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za vlastitu potrošnju
7. Posebne evidencije za uvezena dobra
8. PDV-F - evidencija računa o prodanim dobrima stranim državljanima radi povrata PDV.

i Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice, odnosno poreza i pretporeza, nije obvezan posebno voditi propisane knjige i evidencije.

i Ako porezni obveznik u računu ima prolazne stavke onda u knjige I-RA i U-RA može dodati nove stupce u kojima će te prolazne stavke evidentirati.

? Koji su propisani obrasci?

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
P-PDV – prijava u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik	- Prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti koja podliježe oporezivanju - poduzetnici koji su u protekloj godini obavili oporezive isporuke iznad 85.000,00 kn najkasnije do 15. siječnja tekuće godine
PDV - prijava poreza na dodanu vrijednost	Porezni obveznik	- Do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za proteklo obračunsko razdoblje (mjesечно ili tromjesečno obračunsko razdoblje)
PDV-K – prijava konačnog obračuna poreza	Porezni obveznik	- do kraja travnja za obveznike poreza na dobit - do kraja veljače za obveznike poreza na dohodak - 3 mjeseca od dana prestanka poslovanja

? Mora li autor ispostaviti račun za svaku isporuku dobara i obavljenju uslugu?

Autor obveznik PDV-a mora ispostaviti račun u najmanje dva primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu. Jedan primjerak se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.

Vrsta računa	Obveznik izdavanja računa
R-1	Obveznik poreza na dobit koji PDV plaća prema izdanim računima za obavljenju isporuku dobara ili usluga
R-2	Obveznik poreza na dohodak koji PDV plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama za obavljenju isporuku dobara ili usluga

Računi obveznika PDV-a moraju sadržavati najmanje sljedeće podatke:

1. mjesto izdavanja, broj i nadnevak,
2. ime (naziv), adresu i matični broj ili MBG (porezni broj poduzetnika) koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
3. ime (naziv), adresu i porezni broj poduzetnika kojemu su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljenih usluga,
5. nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga,
6. iznos naknade (cijene) isporučenih dobara ili obavljenih usluga razvrstane po poreznoj stopi,
7. iznos poreza razvrstan po poreznoj stopi, i
8. zbrojni iznos naknade i poreza.

i Ako se isporučuju dobra ili obavljaju usluge što su oslobođene od plaćanja PDV-a na računu treba navesti na temelju koje odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost PDV nije zaračunan.

i Ako isporučitelj dobara ili usluga na računu iskaže viši iznos PDV-a nego što je trebao obračunati primatelj isporučenih dobara i obavljenih usluga taj viši iznos poreza ne može odbiti kao pretporez, a isporučitelj dobara ili usluga je dužan ispraviti račun.

i Kad porezni obveznik u računu izdvojeno iskaže PDV iako za to nije ovlašten primatelj dobara i usluga ne može odbiti iskazani PDV kao pretporez, a izdavatelj računa je dužan podnijeti poreznu prijavu i platiti obračunati PDV.

6. Obvezni doprinosi

? Tko obračunava obvezne doprinose po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja?

- Osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj su osnovi osigurani i obveznici su poreza na dohodak (obračunatog prema dohotku od samostalne djelatnosti ili prema drugom dohotku) obvezu doprinosa i mjesečne svote doprinosa rješenjem utvrđuje Porezna uprava.

- Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj su osnovi osigurani, a od te djelatnosti utvrđuju dobit i isplaćuju si poduzetničku plaću sami su dužni obračunati obvezne doprinose.
- Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj su osnovi osigurani a od te djelatnosti utvrđuju dobit ali si ne isplaćuju poduzetničku plaću sami su dužni obračunati obvezne doprinose.
- Za autore samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna doprinose za mirovinsko osiguranje obračunava HZMO, doprinose za zdravstveno osiguranje obračunava HZZO, a plaća ih Ministarstvo kulture.

Obveznici doprinosa po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, osnovice za obračun doprinosa i rokovi za uplatu doprinosa prikazani su u ovoj tablici:

Obveznik doprinosa	Osnovica za obračun doprinosa	Vrsta doprinosa i stope za obračun doprinosa	Rok za uplatu doprinosa
Osiguranik koji od samostalne djelatnosti utvrđuje dohodak na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga	umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2008.godinu je 7.672,50 kn)	1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti – 20% 2. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje – 15% 3. poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti – 0,50% Ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje – 15% 4. poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti – 0,50%	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, osim za poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti ¹⁴
Osiguranik koji od samostalne djelatnosti utvrđuje dobit i isplaćuje si poduzetničku plaću	poduzetnička plaća – ne može biti niža od umnoška prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2008.godinu je 7.672,50 kn)		istovremeno s isplatom poduzetničke plaće a ako si poduzetnički plaću ne isplaćuje tada do zadnjega dana u mjesecu za prethodni mjesec
Osiguranik koji od samostalne djelatnosti utvrđuje dobit, ali ne isplaćuje poduzetničku plaću	umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2008.godinu je 7.672,50 kn)		do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
Osiguranik umjetnik i samostalni umjetnik kojemu predujam poreza na dohodak od djelatnosti obračunava i plaća isplatelj primitka po odbitku	prosječna plaća (za 2008.godinu je 6.975,00 kn)		do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec ¹⁴
Ministarstvo kulture za osiguranika samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna	umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,2 (za 2008.godinu je 8.370,00 kn)		do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

¹⁴ Poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti što je obračunan rješenjem dopijeva na naplatu do 15. dana u prvom mjesecu tekućeg tromjesečja za prethodno tromjesečje

Obveznik doprinosa	Osnovica za obračun doprinosa	Vrsta doprinosa i stope za obračun doprinosa	Rok za uplatu doprinosa
Autor koji je osiguran je po osnovi radnog odnosa ili po nekoj drugoj osnovi a dohodak utvrđuje na temelju poslovnih knjiga	godišnji dohodak od obavljanja druge djelatnosti (razlika između primitaka i izdataka), ali ne može biti viša od umnoška prosječne plaće, koeficijenta 0,65 i brojke 12, odnosno broja mjeseci i dana za koje se obveza utvrđuje (za 2008.godinu je 54.405,00 kn)	1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti - 20% 2. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje - 15% Ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti - 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje - 5% 3. doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje - 15%	15 dana od dana dostave rješenja
Osiguranik kad službeno putuje u inozemstvo	najniža mjesečna osnovica (za 2008. godinu je 2.441,25 kn), a razmjerno broju dana provedenih na sl. putu	poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu - 20%	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

? Na koje se račune uplaćuje obvezne doprinose po osnovi primitaka od drugog dohotka?

Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup), doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje po osnovi primitka od drugog dohotka i posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu plaća se u korist uplatnog računa državnog proračuna 1001005 – 1863000160, a doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) plaća se u korist uplatnog računa doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje 1001005 – 1700036001.

Upisuje se osiguranikov MBG (13 znamenaka)

Obvezno se upisuje oznaka identifikatora obrasca R-Sm za brojčane oznake 8290 i 8303 (upisuje se s lijeva na desno broj od 3 znamenke. Prva označava posljednju znamenku godine za koju se podnosi Obrazac R-Sm – za 2008. godinu 8, a ostale su dvije redni broj Obrasca R-Sm za navedenu godinu prema evidenciji obveznika o podnijetim obrascima, počevši od broja jedan – 01).

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost: PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE UPLATA** ISPLATA

IZNOS kn	
Model: PLATITELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
Model: PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	Model: Broj računa primatelja
22 1001005 – 1863000160	
Poziv na broj odobrenja	
XXXX – XXXXXXXXXXXXXXXX – XXX	
Stanišno obloženje: ☐ Sitna oprema plaćanje ☐ Opis plaćanja	
XXXXXXXXXX	
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalogodavca
Datum podnošenja	Ovjera banke
Potpis primatelja	

Doc. HUB 1-1-AH

Upisuje se brojčana oznaka vrste doprinosa	Opis plaćanja
8214	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja Porezne uprave
8303	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, na poduzetničku plaću
8320	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja prema godišnjoj osnovici poreza na dohodak
8443	Posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu
8478	Doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja Porezne uprave
8591	Posebni doprinos za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti za osiguranike koji doprinos plaćaju temeljem rješenja Porezne uprave
8680	Doprinos za osnovno zdravstveno osiguranje na poduzetničku plaću
8699	Posebni doprinos za prava u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti, na poduzetničku plaću

Upisuje se osiguranikov MBG (13 znamenaka)

Obvezno se upisuje **oznaka identifikatora obrasca R-Sm** (obveznik podnošenja podataka upisuje s lijeva na desno broj od 3 znamenke. Prva označava posljednju znamenku godine za koju se podnosi Obrazac R-Sm – za 2008. godinu 8, a ostale su dvije redni broj Obrasca R-Sm za navedenu godinu prema evidenciji obveznika o podnijetim obrascima, počevši od broja jedan – 01). Taj je podatak obavezan za brojčane oznake: **2046 i 2194**.

Bezgotovinsko plaćanje ili Gotovinsko plaćanje

Hitnost PRIJENOS **NALOG ZA PLAĆANJE** UPлата ISPLATA

IZNOS kn	
Model	Broj računa platitelja
Poziv na broj zaduženja	
PRIMATELJ: naziv (ime) i adresa	
Model	Broj računa primatelja
Uplatni račun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje Središnjeg registra osiguranika	
Poziv na broj odobrenja XXXX – XXXXXXXXXXXXXXXX – XXX	
Statističko obilježje: ☐ Sira osisa plaćanja ☐ Opis plaćanja XXXXXXXXXX	
Datum valute/uplate/isplate	Ovjera nalogodavca
Ovjera banke	
Datum podnošenja	
Podpis primatelja	

Obs. HUB 1-4-AHR

Upisuje se brojčana oznaka vrste doprinosa	Opis plaćanja
2046	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja Porezne uprave
2216	Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje na poduzetničku plaću
2224	Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje za osiguranike samostalne obveznike koji plaćaju doprinos temeljem rješenja prema godišnjoj osnovici poreza na dohodak

? Koji su propisani obrasci?

U narednoj je tablici prikaz propisanih obrazaca i tijela kojima se ti obrasci podnose, te rokovi za njihovo podnošenje:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja izvješća	Nadležno tijelo za primanje izvješća	Rok za podnošenje obrasca
ID	- osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji od te djelatnosti utvrđuje dobit – za svoje osobno osiguranje - osiguranik trgovac pojedinac upisan u registar trgovačkog suda – za svoje osobno osiguranje	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja izvješća	Nadležno tijelo za primanje izvješća	Rok za podnošenje obrasca
IDD-1	- HZMO - HZZO - osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja kad putuje na službeni put u inozemstvo	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
R-Sm	svi podnositelji obrazaca ID, IDD i IDD-1 kad su na tim obrascima iskazane obveze doprinosa za mirovinska osiguranja	REGOS	prilikom svakog plaćanja doprinosa, odnosno do zadnjeg dana u mjesecu ako postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa, a doprinosi nisu uplaćeni

7. Propisi

- Zakon o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 177/04, 73/08),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine" broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07),
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine" broj 117/93, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 73/08),
- Opći porezni zakon („Narodne novine" broj 127/00, 86/01, 150/02),
- Zakon o brdsko-planinskim područjima („Narodne novine" broj 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05, 80/08),
- Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara („Narodne novine" broj 44/01, 90/05, 80/08),
- Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine" broj 147/02, 177/04),
- Zakon o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja („Narodne novine" broj 177/04),
- Zakon o mirovinskom osiguranju („Narodne novine" broj 79/07, 35/08),
- Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine" broj 77/07, 111/07),
- Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine" broj 167/03, 79/07),
- Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva („Narodne novine" broj 43/96, 44/96),
- Pravilnik o porezu na dohodak ("Narodne novine" broj 95/05, 96/06, 68/07),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine" broj 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04, 153/05, 79/07, 34/08),
- Pravilnik o doprinosima za obvezna osiguranja ("Narodne novine" broj 1/05, 14/05),
- Pravilnik o obrascu R-Sm („Narodne novine" broj 38/05, 42/05, 64/05, 73/05, 116/06, 135/06, 126/07),
- Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2008. godinu („Narodne novine", broj 119/07),
- Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2008. godini („Narodne novine" broj 131/07).